

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Miljöskyddsavdelningen
010-224 40 00

Meddelande
2021-02-04

Diarienummer
551-56300-2020
Dossienummer
1480-1272

Sida
1(6)

Göteborg Energi AB
erika.andersen@goteborgenergi.se

Avgränsningssamråd avseende ändrad verksamhet och ny bioångpanna vid Rya kraftvärmeverk i Göteborgs kommun

Samrådet avser en etablering av ett biobränsleeldat kraftvärmeverk med en installerad tillförd effekt om ca 170 MW i anslutning till den befintliga kraftvärmeanläggningen. Anläggningen kommer att eldas med biobränsle, huvudsakligen skogsflis samt en mindre andel avfallsklassat träbränsle.

Samtidigt planeras även ett förändrat körsätt för Rya KVV, från att vara en baslastanläggning till en mer flexibel användning med varierande drifttider. I och med detta kommer även en ombyggnad ske för att möjliggöra produktion av elkraft separat från värmeproduktionen. Verksamheten kommer använda älvvatten för kylning av processen, ändringen bedöms rymmas inom Rya KVV:s befintliga vattendom.

Verksamheten avser en verksamhet som finns uppräknad i 6 § i miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966). Denna typ av verksamhet antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan. Ni omfattas därför av kraven att genomföra ett avgränsningssamråd¹.

Vad som framkommer under samrådsprocessen ska beaktas vid framtagandet av ansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. En samrådsredogörelse ska bifogas ansökan.

Med vem ska samråd hållas?

Samråd ska förutom med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och berörda enskilda även ske med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Miljökonsekvensbeskrivning

I 6 kap. 35 § miljöbalken (MB) och i 16-19 §§ i miljöbedömningsförordningen (MBF) anges vilka uppgifter som ska ingå i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

¹ 6 kap. 29-32 §§ Miljöbalken

MKBn ska tas fram av den som har sakkunskap om verksamhetens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter. Hur detta har beaktats ska redovisas i MKBn.

Detta meddelande syftar till att Länsstyrelsen ska lämna synpunkter på innehållet i och den detaljeringsgrad på MKB:n som behövs för tillståndsprövningen. Ni har i samrådsunderlaget pekat ut följande utredningar samt miljöeffekter som kommer att utredas och redovisas i den kommande ansökan.

- Lokaliseringsutredning
- Bedömning av tröskelvärden för kostnads-nyttoanalys på energiområdet
- Spridningsberäkning
- Statusrapport
- Bullerutredning
- Riskutredning gällande yttre miljö och brand
- Dagvatten- och släckvattenhantering
- Transportutredning
- Skuggutredning
- BAT-redovisning

Följande miljöeffekter avses att bedömas i miljökonsekvensbeskrivningen:

- Utsläpp till luft
- Utsläpp till mark och grundvatten
- Utsläpp till vatten
- Buller
- Risk och säkerhet
- Kulturmiljö
- Naturmiljö
- Energi och råvaror

Länsstyrelsen anser utöver detta att följande aspekter är särskilt viktiga att behandla i MKBn:

Redovisa förutsättningarna att använda alternativa transporter för införsel av bränsle, både direkt från start och i ett framtida scenario.

Motivering

Tågtransporter anges inte vara aktuella med hänsyn till kostnaderna för iordningställande av spår och anslutning. Redovisa en utredning där de totala kostnaderna för iordningställande och drift av tågtransporter presenteras och kan jämföras mot totala kostnaderna för lastbilstransporter sett i ett långsiktigt perspektiv. Utredningen bör bl.a. omfatta de ökade transporternas påverkan på trafikflödena på vägarna i verksamhetens närområde och till detta kopplade ökade utsläpp samt möjligheterna att införskaffa trämaterial till en billigare kostnad genom att upptagningsområdet utvidgas för tåganslutningsalternativet.

Redogör även för andra alternativa transportlösningar som kan vara aktuella, exempelvis båttransporter eller omlastning tåg/mindre lastbilar. Utred hur utformningen av bränslemottagningen kan anpassas för att inte skapa onödiga

hinder som försvårar en framtida anpassning för andra alternativ än lastbilstransporter i framtiden.

Natur

Redovisa den planerade verksamhetens påverkan på det närliggande naturreservatet Rya skog. Verksamheten kan bl.a. påverka reservatet genom att höga byggnader hindrar eller stör fåglar och fladdermöss samt innebära att bakomliggande växtlighet och djurliv skuggas. Även verksamhetens bullerpåverkan på reservatet behöver beskrivas. I upprättad bullerkartläggningen ska kumulativ påverkan från övriga bullrande verksamheter i området ingå.

Motivering: Många växter och djur är mycket känsliga för skuggning och har valt sina växtplatser och bohålor i gynnsamma lägen för att kunna övervintra i Sverige. Sökande behöver därför visa vilken skuggningspåverkan de föreslagna åtgärderna får på det intilliggande naturreservatet. Om omfattande skuggning bedöms uppstå kräver detta att en artinventering samt en analys av arternas tålighet för den beräknade beskuggningen genomförs. Ställning behöver även tas till om byggnadernas utformning samt ljussättning kan orsaka skada på födosökande och sträckande fåglar och fladdermöss i området och fungera som en barriäreffekt mellan naturreservatet och Rivö fjord.

Flera undersökningar har visat på ett tröskelvärde vid ca 45 dB(A) ekvivalentvärde där fågelfaunan i skogsmark och våtmarker mera påtagligt börjar påverkas negativt av bullerstörningar. Kraftig störning uppstår även vid plötsliga ljud över 60 dB(A) max vid fågeln eller pågående arbete inom 100 meter. Visar det sig att bullernivåerna från den planerade verksamheten kan utgöra en risk behöver en artinventering göras i naturreservatet för att utreda om det finns några känsliga arter som omfattas av artskyddsförordningen.

Vatten

Beskriv verksamhetens utsläpp till vatten och de olika delströmmar som kan förekomma från området och hur dessa ska hanteras och vilka skyddsåtgärder som kommer vidtas.

Redovisa hur rökgaskondensatet ska renas, avseende vald reningsteknik, vilka föroreningar och halter som förväntas förekomma i det utgående vattnet samt vilka halter som ni yrkar på ska föreskrivas i villkor.

Påverkan på MKN för ytvatten behöver beskrivas på kvalitetsfaktornivå, samt förslag på förebyggande åtgärder för att förhindra påverkan.

Beskriv omfattningen på den kylvattenhantering som kommer att behövas för verksamheten. Gör en bedömning om denna hantering kan ske inom ramen för gällande tillstånden för uttag av kylvatten för Rya Kraftvärmeverk respektive fjärrvärmenätet och beskriv om det utökade användningen riskerar att medföra någon påverkan på recipienten. Beskriv även hur befintlig intagskonstruktion är utformad samt vilka eventuella anpassningar eller skyddsåtgärder som är vidtagna för att förhindra att fisk eller andra vattenlevande organismer sugts in. Redovisa hur väl skyddsåtgärderna fungerat under den tid intaget varit i drift.

Beskriv de åtgärder som behöver ske i anslutning till dag- resp släckvattendammen och redogör för hur stor del av året som dammarna är vattenfyllda samt vilka vattenanknutna biologiska värden, eller förutsättningar för sådana, som finns i dem.

Riskutredningen som tas fram bör inkludera följande frågeställningar

- Beskrivning av förekommande olycksrisker. Vad kan hända och var kan det hända? Både stora och små olycksrisker bör redovisas. Fokus bör vara att identifiera och beskriva eventuella olyckor som leder till påverkan på omgivningen. Olyckans konsekvenser bör beskrivas. Riskerna bör analyseras utifrån en helhetsbild så att den ackumulerade risken blir redovisas.
- Beskrivning av omkringliggande riskobjekts eventuella påverkan på anläggningen.
- Beskrivning av omgivande skyddsvärda objekt eller verksamheter ur ett olycksriskperspektiv.
- Beskrivning av risker kopplade till ett förändrat klimat. Då avses i första hand risken kopplade till skyfall samt stigande vatten i älven.
- Värdering av de identifierade riskerna och beskrivning av eventuella riskreducerande åtgärder och ytterligare tänkbara säkerhetsåtgärder.
- Beskrivning av förutsättningar för räddningsinsatser, inkluderat släckvattenhantering.

Osäkerheter i riskbedömningen ska belysas och hantering av osäkerhet ska tydligt redovisas. Det är också av stor vikt att transparens genomsyrar riskbedömningen. Antaganden, indata och analysmetoder ska motiveras och redovisas. Resonemang ska vara lätta att följa.

Redovisning av alternativa sätt att nå samma syfte

En redovisning av alternativa sätt att nå samma syfte ska bifogas MKBn om Länsstyrelsen särskilt begärt det². I detta fall anser Länsstyrelsen att någon sådan redovisning inte är befogad.

Industriutsläppsverksamhet

Den som bedriver eller avser att bedriva en anläggning som omfattas av bestämmelserna i industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250)² omfattas av följande specifika krav:

- Redogörelse för hur berörda offentligtgjorda BAT-slutsatser och BAT-dokument uppfylls.

² 1 kap. 2 § Industriutsläppsförordningen

- Statusrapport (se nedan)
- Beskrivning av utsläppspunkter till vatten från verksamheten med koordinater angivna i Sweref 99 TM³ (Se även krav i NFS 2016:8 5a§ punkt 2)
- Definition av var utsläppspunkter av förorenande ämnen i BAT-slutsatser finns bl.a. i Industriutsläppsförordningen⁴. Hur detta redovisas kan variera från fall till fall. För utsläpp till luft kan det t.ex. ske genom markering på en takplan, genom att ange koordinater i Sweref 99 TM eller motsvarande.

BAT-slutsatser

Kraven i BAT-slutsatserna gäller parallellt med de villkor som meddelas i ett tillstånd. Samtidigt ska BAT-slutsatser användas som referens vid tillståndsprövning⁵.

I tillståndsansökan ska ingå en redogörelse för tillämpliga BAT-slutsatser och BAT-dokument och hur dessa uppfylls. Man bör kommentera anläggningsdesignen i förhållande till BAT respektive BREF för varje anläggningsdel.

Det bör dock uppmärksammas att jämförelser också ska göras med vad som kan utgöra bästa möjliga (på marknaden tillgängliga) miljötekniska lösningar. Jämförelserna presenteras lämpligen i tabellformat. Utgångspunkten för redogörelsen och jämförelsen ska vara bästa tillgängliga teknik för respektive BAT.

Statusrapport

Den som bedriver eller avser att bedriva en industriutsläppsverksamhet ska se till att det finns en upprättad statusrapport alternativt utreda om en statusrapport behöver upprättas. Huvudregeln är att statusrapporten ska upprättas och ges in till tillsynsmyndigheten senast fyra år efter det att slutsatser för verksamhetens huvudverksamhet offentliggjorts i EUT, Europeiska unionens officiella tidning. Om verksamheten är föremål för en tillståndsprövning innan dess, ska statusrapporten i stället bifogas tillståndsansökan.

En statusrapport ska redovisa de föroreningar som förekommer i mark och grundvatten inom området där verksamheten bedrivs eller avses bedrivas. Den ska innehålla mark- och grundvattenmätningar som visar föroreningsstatus av relevanta miljö- och hälsofarliga ämnen som används eller kommer att användas.

Ni ska utreda om en statusrapport behövs och om den behövs upprätta en statusrapport för verksamheten enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter (rapport 6688, juli 2015).

³ 2 kap. 3 § Industriutsläppsförordningen och 11 b § Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

⁴ 2 kap. 3 § Industriutsläppsförordningen och 11 b § Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

⁵ 1 kap. 13 § Industriutsläppsförordningen

Om er bedömning blir att en statusrapport för verksamheten inte behövs, ska tydliga skäl anges samt tydlig redovisning av utredning enligt steg 1-3 enligt Naturvårdsverkets vägledning, redovisas i ansökan.

En statusrapport eller beslut om att statusrapport inte behövs, ska redovisas i ett eget dokument skild från övriga ansökningshandlingar (separat digital fil).

Övriga upplysningar

Ni har angett att ni i första hand avser söka ändringstillstånd för er befintliga verksamhet vid Rya KVV. Länsstyrelsen anser att det kan finnas möjlighet att pröva den planerade verksamheten som ett ändringstillstånd men ser samtidigt flera fördelar med att nytt tillstånd söks för hela verksamheten. Bl.a. är nuvarande tillstånd gammalt och meddelat enligt miljöskyddslagen och planerad tillbyggnad är så pass omfattande att motsvarande fristående anläggning skulle kräva ett tillstånd. Om ändringstillstånd ändå söks är det viktigt att det tydligt framgår vilka villkor för befintlig anläggning som fortfarande är aktuella, vilka som behöver uppdateras samt vilka nya villkor som behöver tillkomma.

Ansökan med tillhörande MKB ska ha kommit in till Mark- och Miljödomstolen senaste den 31 januari 2022. Har inte ansökan inkommit inom den angivna tiden kan nytt samråd krävas på grund av ändrade förhållanden.

Vid handläggningen av detta ärende har representanter från vattenavdelningen, naturavdelningen, miljöskyddsavdelningen, kulturmiljöenheten, samhällsbyggnadsenheten och enheten för samhällsskydd och beredskap deltagit.

Jan Mastera

Länsmiljöingenjör

Kopia

MHN i Göteborgs kommun, miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se
Josefin.Jonson@lansstyrelsen.se

John.Thorbeck@lansstyrelsen.se

Leif.G.Johansson@lansstyrelsen.se

Nirmala.Blom-Adapa@lansstyrelsen.se

Mattias.Svanstrom@lansstyrelsen.se

Anna.Alenius.Bolin@lansstyrelsen.se